

južnej železnici, koder se bodo cesar vozili. Iz Slov. Gradca, iz Savinjske in Šaleške doline poročajo, da nameravajo tudi tam na konjih z banderijem iti v Celje. Izvrstno!

Svitli cesar prenočijo v Slatini. Tam kaže, da se pevci zberejo in cesarju zapojejo podoknico, kakor so to storili lani primorski Slovenci pred gradom Miramar v najvišjo zadovoljnost in pohvalo od cesarja, cesarice, cesarjeviča itd.

Slovenci se imamo zraven Bogu in narodnim možem najbolje zahvaliti cesarskej rodbini habsburškej, da še smo. Pod drugo dinastijo bi bili uže ponemčeni. Zlasti pa smo napredovali pod svitlim cesarjem Francem Jožefom. Postali smo vsem drugim enakopraven narod v Avstriji. Vrh tega so naše cerkve, naše šole, naši nesrečnejši dobili mnogo dobrot od sedanjega cesarja. Zato se spodobi, da ga hvaležno, navdušeno sprejmemo in mu javno pokažemo svojo najponižnejšo zahvalo in najzvestejšo udanost. Desterniški.

Zakaj nemški liberalci cesarja Jožefa častijo.

Binkoštni prazniki zbobnjajo tudi ptujski liberalci in nemškutarji kolikor mogoče ljudij, da počastijo cesarja Jožefa in mu postavijo spomenik. Vabijo tudi Slovence, posebno kmete k svečanosti. To nam daje dolžnost javno rešiti vprašanje, zakaj nemški liberalci nikder drugod na Štajerskem, kakor ravno v Mariboru, Celji in Ptuji naenkrat za uže pred blizu 100 leti pokopanega cesarja Jožefa toliko gorijo?

Uzroki so deloma zgodovinski, zvečinoma pa politični.

Cesar Jožef vladaril je po Mariji Tereziji 20 let. On ni bil avstrijski, ampak nemški cesar. Pri nas je bil samo ogerski, česki itd. kralj, štajerskih vojvoda, se pa sploh obnašal kakor nemški cesar. Zato je pravice deželam hotel odpraviti in sploh vse ponemčiti ter nemško cesarstvo iz nova povečati, in ukrepiti. Ali to mu je spodletelo. Na Ogerskem je začelo hudo vreti in bogato Belgijo je zgubil, ker so se prebivalci spuntali. Bil je prisiljen preklicati svoje ukaze. Naše dežele, naši narodi niso hoteli se dati ponemčiti in so od tiste dobe skušali popolnem odtrgati se od nemško-rimskega cesarstva. To se je tudi polagoma res zgodilo. L. 1804 je cesar Franc se proglasil za prvega avstrijskega cesarja. L. 1848 so liberalni nemški puntarji škilili v nemški Frankfurt pa l. 1866 je Avstrija bila od Nemčije popolnem izločena in l. 1870 nastalo je novo nemško cesarstvo pod prazovskim kraljem in njegovim Bismarkom. Namere cesarja Jožefa gledé na nemško cesarstvo so toraj v 100 letih popolnem zastarele.

Mi nimamo v nemškem „Reichu“ ničesar iskati, mi imamo svojega avstrijskega cesarja. Avstrija je za se cesarstvo, kder ne gre, da bi eden jezik vse druge zatiroval. Vsi narodi, vsi jeziki so sedaj enakopravni. Vsem se morajo narodne pravice privoščiti, da bodo vsi zadovoljni in srečni državljani pod milim žezlom avstrijskega, od vseh narodov ljubljenega cesarja Franca Jožefa.

Ali to nemškim liberalcem v glavo ne gre. Dvajset let so smeli gospodariti in nemčiti pa ni šlo, čeravno so z Magyari se pogodili in Avstrijo razklali na dvoje. Pri zadnjih volitvah so propali in cesar so pozvali ministre, ki ne uganjajo več samo nemške politike, ampak postopajo kot avstrijski politikarji, ter si prizadevajo ne samo Nemcem, ampak tudi Slovanom, t.j. Čehom, Slovincem, Poljakom, Rusincem, Hrvatom pomagati do narodnih pravic. Nemškim konservativcem je to prav; nemškim liberalcem pa ne. Ti se strastno upirajo. V svojej obupnosti, ker nič ne opravijo, so uže tako neumni, da nekateri celo v nemški „Reich“ škilijo, Bismarka na pomoč kličejo in tukaj pri nas delajo za nemštvo.

Ker je pa takšno delovanje vendar časih nevarno ter bi kakšnega kričača lahko kot veleizdajalca v luknjo spravilo, zato si skušajo pomagati s svečanostmi in shodi, ki so na videž nedolžni in postavno še ne prepovedani. No, in kedar so skupaj, tedaj pa gorijo, govorijo, pojejo in pijeje za nemštvo. Časih so tako drzni, da razobešajo puntarske nemške zastave; črno-rudeče-žolte. Zgodi se tudi, da marsikateri neprevidnež preveč izpove, kakor nedavno na Dunaji dijak Perstorfer, ki je nemškemu cesarju in Bismarku napival, a našo cesarsko rodbino žalil in dobil na 2 meseca sedeža v luknji.

Takšna na videž nedolžna igrača so cesar Jožefove svečanosti. One se nemškim liberalcem le priložnosti, da svoje neumne politične sanjarije leži med svet spravljajo, in zoper sedanjo ministerstvo ropotajo, sami sebe tolažijo z ozirrom in pozivljanjem na nemškega cesarja Jožefa. Ali še nekaj jih pri teh svečanostih navdušuje. Cesar Jožef je namreč freimaurerjem dal svobodno shajati se, kar je bilo poprej in poznej prepovedano.

Tudi časnikarjem je dal svobodo pisati, kar so hoteli, zlasti zoper duhovenstvo, menihe, sv. Cerkev. Naposled je še cesar Jožef veliko samostanov zatrl, menihov razgnal, božja pota prepovedal itd. sploh marsikaj sv. Cerkvi neprijetnega ukazal. To pa so po mislih liberalcev silno velike zasluge, gotovo 100krat večje od onih za kmete, katerim je tlako in raboto polajšal, kajti odpravil nje ni popolnem. Spomin v neprilike zoper sv. Cerkev, na freimaurersko in tiskovno svobodo, na nemškovalne namere

cesarja Jožefa, to navdušuje še zdaj naše nemške liberalce.

Zato smo v Mariboru in Celji slišali udrihati po duhovenstvu in hvalisati nemštvo, gledali smo povsod kako so cesarske zastave se morale skrivati pred puntarskimi. Zato tudi v Ptujih drugače ne bo. Tudi tam se bode šopirila freimaurersko-liberalno-nemška predrznost in žalila verno, avstrijsko-domoljubno slovensko ljudstvo.

S svojim navidežnim hvalisanjem cesar Jožefove politike, grajali bodo sedanjo narodom in Cerkvi pravično vladu. Zato pamislino, da ne more nihče zraven biti od Slovencev, kateri avstrijskega cesarja više ljubi, kakor nemškega, ter svoj slovenski dom in sv. Cerkvo spoštuje. Od Slovencev zamorejo le takšni zraven biti, kakoršen je po nemških novinah poznani doktor Hinterič. Desterniški.

Gospodarske stvari.

Kako je cepiti drevesa za skorjo.

Sedaj je čas cepiti samorašče ali pa iz lesa v boljšo zemljo presajene divjake. Navadno se taka drevesa cepijo po načinu, kakor so nas starejši ljudje učili. Drevo se namreč po sredi prekolje in v ta precep ali sklad vtaknejo se žlahtni cepiči. Kdor tako cepi, sicer prav stori, kajti je bolje, da se divjaki vže kakorkoli požlahtnijo, nego, da bi tako ostali.

Vendar se pa drevo pri cepljenju v sklad silno rani, kajti vsekaj se mu rane jako globoke. Zato začne drevo, katero se je precepilo, posebno ako se ni prijelo, po sredi črneti in trohneti, in če ga hočeš drugo leto zopet cepiti, moraš ga jako nizko odrezati, preden ti je les svež in zdrav. Dostikrat se pa tudi zgodi, da tako velike rane drevo popolnem ukončajo.

Pri vsem tem je cepljenje v sklad jako težavno. Treba je močnega noža, zagozd in drugih priprav, da je mogoče drevo preklati in cepiče lepo vanj spraviti.

Glavno načelo pri vseh načinih cepljenja pa je: manjša ko je rana, tem lepše in hitreje zaraste. Zato bi bilo svetovati, da bi se opustilo cepljenje v precep, ter bi se mesto njega cepilo rajše za skorjo.

Cepljenje za skorjo se že zato priporoča, ker se leži hitreje in ročneje opravlja, drevo se ne rani tako hudo, ter se tudi rajše prime in popred zaraste.

Ako misliš cepiti za skorjo, odžagaj drevo ravno tako, kakor če cepiš v sklad; z nožem pa divjaka na vrhu nekoliko ogladi.

Cepič se vreže na sedlo, najpopred navpik proti strženu, potem pa poševno proti koncu. Rez na cepiči bodi 3—4 cm. dolga. Zunaj ob

krajeh se zgornja rujava skornja nekoliko odstrani.

Tako pripravljene cepiči, se porinejo za skorjo, katera se na enem ali dveh mestih, kakor je divjak debel, od zgoraj navzdol do lesa prereže. Rane, koder leže cepici, se zamažejo z voskom, na kar se ovije s papirjem in z vrvice prav trdno poveže. Sedaj se tudi divjak na vrhu prav pazljivo z voskom zamaže.

Cepičem se pusté le 2 ali 3 oke, nikdar več. Čisto napačno je toraj cele šibe vtikati v divjak. Tak cepič poganja, oko se prime, na vseh očesih, in navadno vse mladike ostanejo slabe in tanke, ker prvo leto pomanjkuje še živeža za toliko ok. Če pa cepič le na enem ali dveh očesih poganja, so te mladike toliko krepkeje in lepše.

Da si toraj nimamo nič proti temu, če kdo noče opustiti stare navade ter rajši cepi v precep, tako bi vendar svetovali, da bi vsak vsaj poskusil tudi za skorjo cepiti.

Če mu ta način ne bode dopadal, bodi mu, naj toraj tudi še zanaprej drevesa kolje. Lahko pa vsakega zagotovim, da mu, ako cepi za skorjo, ne izostane drevo. Se ve da je gledati, da cepiči niso presuhi, da nimajo zgrbančene skorje, da so lepo in gladko vrezani, in kar je posebno imenitno, da se dovolj trdno poveže. Ta vez se drevesu, kedar so cepiči pet dolgih mladik pognali, odveže, papir pa se pusti.

Cepi se pa za skorjo, kedar je drevje že toliko muževno, da se skorja z lahka da odlupiti. Nič pa ne dé, ako so drevesa že listja pognala.

Najpopred bi se pač ljudje tega tako lahkega načina cepiti drevesa poprijeli, ako bi jim učitelji ali pa duhovniki to praktično pokazali.

Ljudje se trdno držé starih navad; opusté jih le takrat, ako se jim po skušnji kaže vidni uspeh. Zgodi se pa tudi, da marsikomu, če tudi skusi, prvokrat spodleti, večidel zato, ker ni dobro umel, kar je bral, ter toraj tudi ni prav napravil; potem pa tudi zgubi vse veselje do takih novotarij.

Na nekaj moram še opozoriti. Povsod, kjer ogledujem cepljena drevesa, najdem, da se z največjo skrbjo vse postranske vejice porežejo. Ljudje mislijo, da bodo cepiči bolj rasli, ako jim veje po drevesu živeža ne jemljejo. Pa ravno narobe je. Kdor klesti brezo ali jelšo, pusti ji eno ali dve veji, ker iz skušnje ve, da se drugače drevo posuši. Ravno to velja tudi od sadnega drevja. Ako mu vse veje posekaš, tedaj sok v deblu preveč zastaja, ker nima duška, kar je dostikrat uzrok, da drevo hira ali se pa celo posuši. Če pa pustiš dve ali več tanjših vejic, tedaj sok bolje živo kroži po drevesu, drevo si boljše in pred opomore, in tudi cepiči se hitreje primejo in krepkeje zastoje.